

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY ŚW. MIKOŁAJA

558/1

2. Czas powstania

~~8x44~~ 1820

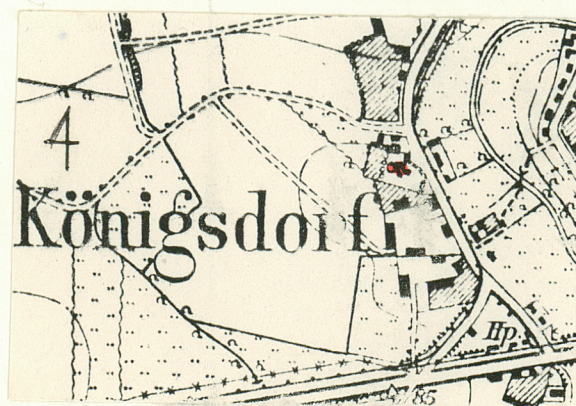
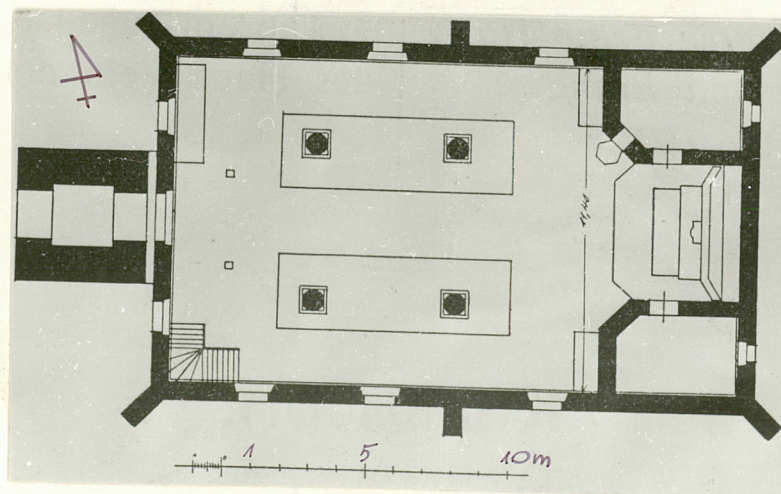
3. Miejscowość

KRÓLEWO

5121

nr hipoteczny

11. Zdjęc.a, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Królewo, 82 200, Stare Pole

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo elbląskie

gmina

Stare Pole

pow. MALBORK

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Königsdorf

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo gdańskie

powiat

Malbork

8. Właściciel i jego adres

Parafia rz.-kat. w Królewie

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rz.-kat. w Królewie

10. Rejestr zabytków

Nr

360/94

data

27.05.1994

A-11457

autor zdjęć M. Simczenkowski, lipiec 1983 r.
 data wykonania
 miejsce przechowywania negatywów PP PKZ o/Gdańsk

13. Opis zabytku, jego roli i powstania, cenne zdjęcia

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Pierwotny kościół powstał w Królewie w XIV w. Drugi w 1468 r. w konstrukcji ryglowej. W 1816 rozebrano go, ponieważ groził zawaleniem. W 1820 r. wzniesiono nowy /obecnie istniejący/ kościół. W 1844 wybudowano wieżę. W latach 1894-1895 wzmocniono jej fundamenty. Kościół murowany z cegły, w stylu neogotyckim.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Kościół położony jest w centrum wsi Królewó, na działce cmentarza. Od wschodu graniczy z drogą biegnącą przez Królewó, od południa i północy z zabudowaniami wsi, a od zachodu z polami. Kościół murowany jest z cegły, na planie prostokąta, z przylegającą od zachodu kwadratową wieżą. Bryła kościoła prosta, przykryta dwuspadowym dachem. Wieża zwieńczona ostrosłupem. Elewacja wschodnia, szczytowa, jest trójosiowa. W środkowej osi posiada zwieńczone łukiem odcinkowym okno, w osiach skrajnych dwie, sklepione odcinkowo blendy. Poniżej poziomu blend i okien, po dwóch stronach elewacji, na jej skraju, znajdują się dwa małe, prostokątne okienka zwieńczone łukiem odcinkowym. Narożniki elewacji flankowane są diagonalnie ustawionymi dwusiodkowymi przyporami o wysokości nieco mniejszej, niż wysokość nawy. Gzyms oddzielający elewację od szczytu wykonany jest z kilku warstw wysuniętych cegieł. Gzyms ten obiega całą bryłę kościoła, tworząc w elewacjach północnej i południowej gzyms podokapowy. Ponad gzymsiem - trójkątny szczyt, dekorowany w osi trójkątnym oknem. Po bokach szczyt posiada po trzy ukośnie ustawione sterczyny zwieńczone stożkami, przechodzące przez płaszczyznę szczytu w formie trójkątnych pilastrów. Elewacje północna i południowa są czteroosiowe, w połowie przez wsparte dwusiodkową przyporą. W zachodniej części posiadają dwa okna zwieńczone odcinkowo, we wschodniej części jedno okno i jedną blendę zwieńczone odcinkowo. Elewacja zachodnia jest trójosiowa, posiada szczyt jak elewacja wschodnia, flankowana jest diagonalnie ustawionymi, dwusiodkowymi przyporami. W osi elewacja posiada otwór wejściowy i dostawioną na jego osi wieżę. W dwóch bocznych osiach posiada sklepione odcinkowo okna. Wieża, w rzucie kwadratowa, dzielona poziomymi gzymsami z wysuniętych cegieł na cztery części. W najniższej kondygnacji, od zachodu posiada duży otwór wejściowy, o schodkowych ościeżach, zwieńczony odcinkowo. W elewacjach pn. i pd. posiada małe, sklepione odcinkowo okienka. Okienka takie znajdują się w dwóch kolejnych kondygnacjach od zachodu, południa i północy. W ostatniej kondygnacji wieża posiada w każdej elewacji po pięć, odcinkowo sklepionych wąskich otworów, a poniżej, w elewacjach zach., pn. i pd. - prostokątna wnęka dla umieszczenia zegara. /Tarcza zegarowa zachowała się jedna - po północnej stronie/. Wieża zwieńczona na narożach czterema sterczynami krytymi ostrosłupami z krzyżykami u czubka. i ośmio kątnym ostrosłupowym dachem, krytym blachą, z kulą i krzyżem u szczytu. Dwuspadowy dach kościoła kryty jest dachówką holenderką.

14. Kubatura ok. 3500 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok. 270 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne kościół parafialny	17. Użytkowanie obecne kościół parafialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan budynku kościoła dość dobry. Naprawy wymaga pokrycie dachu. Zły stan wieży - widoczne odchylenie w kierunku zachodnim - mury wieży odspajają się od murów kościoła.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Przeprowadzić prace budowlane zabezpieczające wieżę.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum Diecezji Warmińskiej w Olsztynie: B 59,s.74,B 61,
s.52,B 62,s.67,B 72,s.20,B 73,s.47,195,B 168,s.19,47.

22. Bibliografia

Urkundenbuch des Bisthums Culm,bearb.C.P.Woelky.Danzig 1884,
s.1028.

Bernhard Schmid - "Bau- und Kunstdenkmäler des Kreises Mar-
ienburg.1.Die Städte Neuteich und Tiegenhof und die Ländli-
chen Ortschaften."Danzig 1919.s.81.

Jerzy Stankiewicz "Zabytki budownictwa i architektury na Żuła-
wach" Rocznik Gdański XV/XVI /1956/7/.

Rocznik Diecezji Warmińskiej.Rok 1974.s.245

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

B.Schmid "Bau- und Kunstdekmäler des Kreises Marienburg.1.
Die Städte Neuteich und Tiegenhof und die Ländlichen Ortschaft-
ten."Danzig 1919.s.82.ryc.113 - rzut,ryc.114 - widok od pn.-
zach.

PP PKZ o/Gdańsk neg nr.: 082291,082294,082295,082297,082302,
082305.

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr inż.arch.Joanna Labenz
PP PKZ o/Gdańsk

26. Sprawdził

1. Miejscowość KRÓLEWO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół parafialny św.Mikołaja	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Zdjęcia
---------------------------	--	---

Wkładkę założył: mgr inż. arch. Joanna Labent, lipiec 1983r.
(imię, nazwisko, data)

PP PKZ o/Gdańsk

Miejsce przechowywania negatywów:

Wzór ODŻ 1978 r.